

Eşekle Gelen Aydınlık: Mustafa Güzelgöz Kitabı.

Aydın İLERİ ve Tayfun TALİPOĞLU.

İstanbul: Anfora, 2007. 231 s.

ISBN 9944-410-13-6

Book Review: *The Enlightenment Steming From The Donkey. The Book is on Mustafa Güzelgöz.* The book tells about Mustafa Güzelgöz, as a library assistant who worked the rural area at Anatolia. He was realized though the villiages the mobile library service with a donkey.

Eser, Anadolu'nun yoksullukla boğuştuğu 1940-50'li yıllarda Ürgüp ve çevresindeki yolsuz, susuz, elektriksiz köylere, eşekler aracılığıyla sandıklar dolusu kitap götürerek gezici kütüphane hizmeti veren ve Türk kütüphaneciliğinin unutulmaz isimlerinden biri olan Mustafa Güzelgöz'ün aydınlanma yolundaki mücadelesini anlatmaktadır.

Herşey, Güzelgöz'ün bir açılışa katılmasıyla başlar. Öyle ki bu açılış sırasında köylüler ayağa kalkıp gelenleri karşılar ve herkesin altına bir sandalye verir; doktora, ziraatçıya, veterinerine, sağlık memuruna, öğretmene, nüfus müdürüne... Köylü tanımadığı Güzelgöz'e bir sandalye bile sunmaz. Bir memur arkadaşı Güzelgöz'le sandalyesini paylaşmak zorunda kalır.

Güzelgöz bu olay sonrasında düşünür ve köylüye hak verir. Hürmet gösterilen, sandalye verilen, ikramlar sunulan memurların köylüye az çok bir yararı dokunduğuna kanaat getirir. Doktor hastalarını iyileştirmekte, öğretmen çocukları okutmakta, veteriner hayvanları iyileştirmekte vb. Kendisi de bu köylünün yararına bir şeyler yaparak köylüden bir sandalye alabileceğini düşünür.

Bu düşüncelerin sonucunda gerçekleştirdiği gezici kütüphane hizmeti ile Mustafa Güzelgöz, eşeklerin sırtlarına yüklediği sandık dolusu kitapları köylülere ulaştırarak kendi yöresinin insanların okuma alışkanlığı kazanmalarında ve aydınlığa ulaşmalarında büyük rol oynar.

Aydın İleri ve Tayfun Talipoğlu tarafından hazırlanan kitap, Güzelgöz'ün hayatı ve çabalarını oldukça akıcı bir şekilde dile getirmekte; bunun yanı sıra Mustafa Güzelgöz hakkında çıkmış köşe yazılarını içermektedir. Ayrıca, Mustafa Güzelgöz'ün Tayfun Talipoğlu ile

yapmış olduğu söyleşiye de yer veren belgesel CD, kitabın yanında okuyuculara hediye olarak sunulmaktadır.

Eser genel olarak değerlendirildiğinde bir kütüphanecinin bulunduğu yöreye hizmet vermede karşılaştığı durumları ve bunlara akılcı çözümler üreterek yöre insanına nasıl okuma ve kütüphane kullanma alışkanlığı kazandırdığını göstermesi bakımından ilgi çekici sayılabilir. Ayrıca, Türk halk kütüphanesi tarihinde bilinmesi gereken özgün bir örnektir Mustafa Güzelgöz.

Günümüzde, Türkiye’de okuma ve kütüphane kullanma alışkanlığına sahip bireylerin sayısının oldukça az olduğu düşünüldüğünde o dönemdeki bu girişim, günümüz kütüphane hizmetlerine esin kaynağı oluşturabilir. Özellikle, halk kütüphaneleri hizmetleri arasında yer alan gezici kütüphane hizmetlerinin ne denli önemli olduğu ve toplumu nasıl etkileyebileceğini ortaya koyması, insanların ancak okuyarak aydınlığa ulaşabileceği fikrini işlemesi nedeniyle eser oldukça önemli ve yararlı olarak kabul edilebilir. Öncelikle de genç kütüphaneciler ve kütüphaneci adaylarının okuması gereken bir eser olduğu söylenebilir.

Nevzat ÖZEL

Hacettepe Üniversitesi

Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümü